

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Váš dopis ze dne

5. 5. 2017

Číslo jednací

MMR – 22033/2017-55

Vyřizuje

Mgr. Milan Mičo, Th.D.

Linka

4635

Datum

16. 5. 2017

Mgr. Tomáš Kotrlý, Th.D.

vedoucí oddělení pohřebnictví

Vážená paní vedoucí,

reagujeme na Váš dopis č.j. MČ P7 026807/2017/OSA/Kej týkající se podnětu na právě probíhající výstavu těl zemřelých „Body The Exhibition“ na území Vaší městské části.

Předem mně dovoluňte uvést, že Poslanecká sněmovna České republiky se dne 28. dubna 2017 na své 56. schůzi pod číslem 1655 usnesla, že souhlasí s vládním návrhem, kterým se mění zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, podle sněmovního tisku 954, ve znění schváleném Poslaneckou sněmovnou (dále jen „zákon“).

Ani jeden poslanec v diskusi během projednávání uvedeného sněmovního tisku, kterého jsem se osobně pokaždé zúčastnil, nenapadl navržené ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) zákona, které se týká zákazu - pod správním trestem pokuty -právníkem nebo podnikajícím fyzickým osobám vystavovat tělo zemřelého, a to i konzervované nebo balzamované, bez souhlasu zemřelé osoby. Důvod pro tento nový přestupek podnikajících fyzických nebo právníků osob je uveden v návěti § 4 odst. 1 zákona: **S lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky musí být zacházeno důstojně a tak, aby nedošlo k ohrožení veřejného zdraví nebo veřejného pořádku.**

Co se týká Vašich konkrétních dotazů, odpovídám Vám stručně podle svého osobního názoru. Velmi Vám doporučuji nechat si na poslední sedmou otázku týkající se zneužívání lidských pozůstatků jako výstavních exponátů vytvořit důkladný znalecký posudek a solidní právní analýzu. Jména tří odborníků jsem sdělil panu nrap. Ing. Petrovi Kvasilovi, vrchnímu inspektorovi PČR MO Výstaviště, Praha 7, na jeho osobní přání.

Podle našeho názoru, který paní ministryně pro místní rozvoj, Karla Šlechtová, prezentovala i na tiskové konferenci, v případě trvalých výstav lidských exponátů musíme vycházet z občanského zákoníku. Ten stanoví, že mrtvola se nikdy nestane exponátem, tj. věcí v právním

smyslu. Ani během výstavy. Jde o ustanovení § 493 OZ, které nepřipouští žádnou výjimku, přičemž k obdobnému závěru lze dojít i za pomoci důvodové zprávy k občanskému zákoníku.

Na svých osobních stránkách (www.pohrebiste.cz) zveřejňuji odborné články na toto téma a lze tam nalézt i kopii a překlad rozsudku *Tribunal de Grande Instance de Paris* ze dne 21. dubna 2009 ve věci zákazu výstavy mrtvých lidských těl na území Francie.

A nyní mně dovozte, abych se vyjádřil k Vaším sedmi uvedeným otázkám:

1) Na výstavě jsou lidská těla, ošetřena a stabilizována speciální konzervační metodou nazývanou Polymerová ochrana (plastinace). Je tedy bez pochyby, že v případě výstavy „Body the exhibition“ pořadatel nakládá s balzamovanými „lidskými pozůstatky“?

Ano, nepochybně se jedná o nabalzamované dosud nepohřbené lidské pozůstatky v souladu se zákonem o pohřbenictví.

2) Je tímto porušen zákon 256/2001 Sb., o pohřbenictví a o změně některých zákonů v tom smyslu, že je zde nakládáno s lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky nedůstojně a tak, že došlo k ohrožení veřejného zdraví nebo veřejného pořádku?

Ano, probíhající komerční výstavou mrtvých lidských těl je výše uvedený zákon přestoupen v několika ustanoveních.

3) Dá se konstatovat, že se zde nakládá s lidskými ostatky způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti?

Určitě, výstava je popřením důstojnosti zemřelých, nerespektuje postmortální práva člověka a je v rozporu s mravním cítěním pozůstalých a veřejnosti.

4) Používání lidských pozůstatků jako výstavních exponátů za účelem výtvarného účelu je neetické a nedůstojné, je v rozporu s dobrými mravy a přístupnost zmíněné výstavy dětem představuje ohrožení jejich mravní výchovy?

Ano, vystavovat lidské pozůstatky osob bez jejich informovaného souhlasu a za účelem zisku uložené mimo rakve a bez rubáše je nezákonné a v rozporu s dobrými mravy, a proto vystavovatel ohrožuje mravní výchovu dětí.

5) Dopouští se provozovatel výstavy „Body the exhibition“ přestupků podle § 26 zákona 256/2001 Sb.?

Ne, provozovatel jako právnická osoba se přestupku podle § 26 zákona o pohřbenictví nedopouští.

6) Jde o neoprávněné vystavování lidských pozůstatků a ostatků, které v rozporu se zákonem, by měly být bez zbytečného odkladu důstojně pohřbeny, jak to vyžaduje § 5, odst. 1 zákona 256/2001 Sb., a tím se tak zabránilo jejich dalšímu vystavování?

Ano, i nabalzamované lidské pozůstatky se mají bez zbytečného odkladu pohřbít. Pohřbívací povinnost Vaší městské části k vystavovaným lidským exponátům bez totožnosti do hrobu nebo do hrobky na veřejné pohřebišťě je ve Vaší samostatné působnosti.

V úště a s pozdravenem

B'

Vážená paní
JUDr. Zuzana Chramostová
vedoucí odboru správních agend
Úřad městské části Praha 7
nábr. Kpt. Jaroše 1000
170 00 Praha 7